

L'esport al museu

Joan Miró, passió per la cultura física

Ramon Balius i Juli

Amb aquesta nota volem justificar la imatge de la portada d'aquest número d'APUNTS d'Educació Física (Noia fent cultura física. 1932. Oli sobre fusta, 44 x 32 cm), i pretenem, a més, recordar la figura del seu autor, **Joan Miró** (Barcelona, 1893 – Ciutat de Mallorca, 1983). Pensem que és bo i és just rememorar-la, precisament avui en un moment en el qual historiadors i crítics d'art fidels a la seva personalitat, posen en dubte, dolguts i desencisats, la popularitat de l'artista dins del seu entorn més immediat. Efectivament, **Joan M. Minguet Batllori**, historiador mironià, en el seu recent llibre *Joan Miró. L'artista i el seu entorn cultural* – i la historiadora i crítica **Pilar Parcerisas** en les pàgines del diari l'AVUI – *Miró i l'entorn cultural* – creuen que, desprotegit l'artista de figures irremplaçables com Brossa, Català-Roca, Foix o Prats, l'efervescència que va representar l'**Any Miró** s'ha esvaït, malgrat els esforços de la Fundació que porta el seu nom. Justament aquest any 2000 s'acompleixen 25 anys de la seva obertura i com escriu **Pilar Parcerisas**: "La popularitat de l'obra de Joan Miró no passa avui per la societat catalana

sinó per l'enorme quantitat de turistes, sobretot japonesos, que visiten la Fundació i que omplen de popularitat mironiana l'espai de distància que encara hi ha entre l'artista i el seu entorn". Creiem que cal commemorar i destacar aquests 25 anys de tasca de la Fundació, la qual a part de realitzar la funció de museu tradicional, ha fet, amb més o menys èxit, allò que Miró desitjava: promoció de joves artistes a través de la seva vessant de Centre d'Estudis d'Art Contemporani.

A més de realitzar aquest modest acte d'afirmació mironiana, ens proposem evocar un aspecte poc conegut de la personalitat

Foto: Català Revet / Arxius Miró

de l'artista, íntimament relacionat amb la finalitat d'una revista editada per l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya: la seva **passió per la Cultura Física**. Efectivament, durant una entrevista i davant de la pregunta: Vostè ha estat sempre un esportista? va contestar: "Més que esportista, he fet sempre, fins fa ben poc, cultura física, d'una manera molt disciplinada, la qual em proporcionava equilibri mental i força per treballar". Segueix explicant que quan estava a Montroig: "Jo anava cada dia des del mas fins a la platja fent un footing. Aleshores no hi havien carreteres. Em posava, per perdre grassa, com una mena de 'cotilla' de goma, que existeix encara per als boxejadors i els jugadors de futbol; és una goma que s'encastava en el cos, i a sobre un suèter de llana. Aquesta cosa de goma, que venen al carrer Pelai, feia suar molt. Quan arribava a la platja em treia el suèter i després

aquesta mena de 'cotilla' de goma. Em regalimava suor com aigua; després quan estava nu feia gimnàstica a la platja i em tirava a l'aigua i feia un bany tot sol. Tornava de forma inversa".

En una altra ocasió comentava: "Abans els diumenges anava molt sovint d'excursió, des de Montroig, des de casa, fins a l'Hospitalet del Camp; hi ha uns 15 km. A vegades ho feia amb bicicleta, però generalment a peu. Abans d'arribar a l'Hospitalet hi havia el vedat del Marquès de Marianao i no era rar que els conills travessessin la carretera. Prop del poble hi havia una recta molt llarga. Quan no hi havia cotxes, ni pagesos, ni ningú, tenia la visió de trobar-me sol amb la recta davant i em donava una impressió de grandiositat; em sentia un gran tipus! Sóc sol i domino tot això! A més, les muntanyes properes, magnífiques, em donaven una gran força."

Quan anava pels camps fent gimnàstica i corrent, abans de 1911, què pensava la gent de Montroig? "Em prenien per boig, em consideraven de Barcelona."

Salvador Dalí en el seu llibre *Vida Secreta*, comenta que va anar amb Miró a beure una ampolla de xampany al Bateau Ivre i que "En Miró va pagar el compte al Bateau Ivre amb una facilitat que li enveja i després ens n'anàrem caminant cap a casa tots dos sols".

"Seré dur amb tu —em va dir— però no et desanimis. No parlis massa (aleshores vaig comprendre que potser el seu silenci era una tàctica) i procura fer una mica de cultura física. Jo tinc mestre de boxa i m'entreno cada tarda".

Efectivament, en una altra ocasió, tot divertit, comentava: "feia guants amb **Hemingway** al Centre Americà de París, malgrat que aquest era molt alt i jo només li arribava al melic". En aquesta conversa boxística, Miró relatava que va començar a pintar *La Masia* a Montroig cap a l'any 1921, que després, tot sintetitzant l'obra, la va continuar a Barcelona i que la va acabar a París, sempre sintetitzant-la. Per a la conclusió van estar fonamentals unes herbetes, lògicament seques, que va portar dins d'un sobre des de Catalunya. **Hemingway** va voler adquirir el quadre però no tenia diners, per la qual cosa es va veure obligat a fer d'entrenador dels boxejadors dels pesos pesats, que li trencaven la cara. Finalment, i encara previ un sorteig, va tenir dret a comprar-lo.

Sembla evident la **passió de Miró per la Cultura Física**, la qual de ben segur que va contribuir a la seva longevitat, tant física com psíquica i, sobretot, artística.

